

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(проф. д-р Стоян Маринов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ЕКОЛОГИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ”;

ЗА СПЕЦ: „Мениджмънт“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Радка Иванова)

2.
(проф. д-р Цвета Зафирова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Добрин Добрев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Екологичен мениджмънт” дава познания в областта на управлението на околната среда при пазарни условия и в съответствие с изискванията на Европейския съюз. Голямото разнообразие от природни ресурси, използвани от икономическите субекти и ограниченият им характер поражда необходимостта от приложението на системен подход при управление на околната среда. Необходимо е внедряване на екологосъобразен начин на производство, при който да се постига оптимален баланс между околната среда и икономическите индикатори, като се създават условия за устойчивост.

Обучението по дисциплината „Екологичен мениджмънт” разширява знанията на студентите в областта на икономиката на опазването на околната среда, като акцентира върху управлението на системите за екологичен мениджмънт, тяхната сертификация и одит. Студентите получават знания относно екологичната политика, оценка и маркировка на икономическите субекти. Разглежда се значимостта на екологичния мениджмънт за постигане на устойчиво развитие на организациите.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. СЪЩНОСТ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЕКОЛОГИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ		5	5	
1.1.	Общи положения и основни понятия	1	1	
1.2.	Исторически данни и етапи на развитие на екомениджмънта	1	1	
1.3.	Задачи и принципи на екомениджмънта	1	1	
1.4.	Нормативни и методически основи на екологичния мениджмънт	2	2	
ТЕМА 2. СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ		3	3	
2.1.	Същност и основни елементи на системата за екологичен мениджмънт	1	1	
2.2.	Основни принципи на създаване, внедряване и функциониране на системата за екологичен мениджмънт	1	1	
2.3.	Контролни и коригиращи дейности в системата за екологичен мениджмънт	1	1	
ТЕМА 3. СТАНДАРТИ ЗА ЕКОЛОГИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ		4	4	
3.1.	Британски стандарт BS 7750 в областта на системата за екомениджмънт	1	1	
3.2.	Серия международни стандарти ISO 14000	2	2	
3.3.	Схема за управление по околна среда и одитиране (EMAS)	1	1	
ТЕМА 4. ЕКОЛОГИЧНА СЕРТИФИКАЦИЯ И ПОЛИТИКА		3	3	
4.1.	Особености на екологичната сертификация	2	2	
4.2.	Екологична политика	1	1	
ТЕМА 5. ЕКОЛОГИЧЕН ОДИТ		3	3	
5.1.	Основни положения, историческо развитие, цели, задачи, основни принципи	1	1	
5.2.	Видове екологичен одит	1	1	
5.3.	Процедура за екологично одитиране на предприятията	1	1	

ТЕМА 6. ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА		3	3	
6.1.	Принципи, предмет и участници в екологичната оценка	1	1	
6.2.	Основни елементи	1	1	
6.3.	Екологична ефективност	1	1	
ТЕМА 7. ЕКОЛОГИЧНА МАРКИРОВКА		2	2	
7.1.	Особености	1	1	
7.2.	Основни цели на екомаркировката	1	1	
ТЕМА 8. ЕКОЛОГИЧНО ЗАСТРАХОВАНЕ		2	2	
8.1.	Основи на екологичното застраховане	1	1	
8.2.	Класификация на обектите на екологично застраховане	1	1	
ТЕМА 9. ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ЕКОЛОГИЧНИЯ МЕНИДЖМЪНТ		3	3	
9.1.	Основни понятия	1	1	
9.2.	Икономически механизми за управление	1	1	
9.3.	Финансиране на дейностите по приложение на екологичен мениджмънт	1	1	
ТЕМА 10. ЕКОЛОГИЧЕН МЕНИДЖМЪНТ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ		2	2	
10.1.	Устойчиво развитие – особености и принципи	1	1	
10.2.	Показатели за устойчивост	1	1	
ОБЩО		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Казуси	6	24
1.2.	Работа върху препоръчителна литература	1	16
1.3.	Курсова работа	1	20
Общо за семестриален контрол:		8	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		9	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Близнаков, А., З. Гъргаров, Н. Маринова. Екология и икономика, икономика и екология: Единство или несъвместимост. София: НБУ, 2012
2. Иванова, Р., Р. Николов. Внедряване на екологична политика в организациите – предпоставка за повишаване на конкурентоспособността им. // Сборник с доклади от

- Международ. научно-практ. конф. „Индустириален бизнес и предприемачество – иновации в науката и практиката“. Варна: изд. Наука и икономика , 2018, с. 351-362
3. Илиев, И. и др. Глобализацията. Въпроси на теорията, поглед към екологичната и социалната практика. Варна: СТЕНО, 2009
 4. Сирашки, Г. Екологизация на индустриалното производство. Свищов: Акад. изд. Ценов, 2013

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Захаринов, Б., Я. Найденов. Екологичен мониторинг. София: НБУ, 2015
2. Иванова, Радка. Екомениджмънтът в контекста на устойчивото развитие // Управление и устойчиво развитие. Бр. 4, Година 13, Vol. 31, ISSN 1311-4506, София, ЛТУ, 2016, с. 51-56
3. Иванова, Р. ISO 14001 като средство за реализиране на политика за опазване на околната среда. Сб. докл. от Юбилейна научно-практ. конф. с международ. участие „Агробизнесът и селските райони – настояще и бъдещо развитие“, Варна: ИК „Геа – Принт“, 2015, с. 340-346
4. Маньковская, З. В. Экология и бизнес. Инфра-М, Москва, 2013
5. Разумовского, В. М. Экология и природопользование. Санкт-Петербург: Изд. Экономики и финансов, 2011
6. Сирашки, Хр. Екологизация и фирмена дейност: Управленски аспекти. Свищов: Акад. изд. Ценов, 2010
7. Ganson, B. Management in Complex Environments: Questions for Leaders. 2015
8. Ivanova, R. ISO 14001 as a prerequisite for responsible attitude toward the environment. // The 8th International Conference of Management and Industrial Engineering "Management in the Innovation Society" ICMIE 2017 October 12th – 14th, Library Building, University POLITEHNICA of Bucharest, Romania. Bucharest: NICULESCU, 2017, pp. 647-652
9. Kahraman, E., A. Baig. Environmentalism: Environmental Strategies and Environmental Sustainability. USA: Nova Science Publishers, 2010
10. McKittrick, R. Economic analysis of environmental policy. Toronto: University of Toronto Press, 2011